

Print Leerrijk

Diagnostiek in context

Welkom in Leerrijk bij RINO Zuid

In Leerrijk voer jij de regie over jouw leren. Binnen deze module stel je jouw leervragen, benoem je ontwikkelpunten en pas je het geleerde toe binnen de context van jouw praktijk. Daarnaast kun je binnen deze module de discussie of het gesprek aangaan met je collega-opleidingsdeelnemers en de docenten.

Leerrijk is zo intuïtief mogelijk ingericht. Blader eerst gerust eens door de module door op de leeractiviteiten te klikken en vervolgens met de knop 'terug naar overzicht' weer terug te gaan naar het overzicht. Pas als je bij de leeractiviteiten op 'inleveren' klikt, zijn deze definitief niet meer aan te passen. Ook kun je bij sommige leeractiviteiten discussiëren. Dit kan ook op moduleniveau, door aan de rechterzijde vanuit het overzicht op 'Open discussie' te klikken. Deze discussie kun je natuurlijk ook gebruiken om een vraag te stellen aan je groepsgenoten wanneer je er even niet uitkomt.

Werkt iets niet of kun je iets niet vinden, kun je rechtsboven op 'HELP' klikken en een bericht sturen naar onze helpdesk. Vermeld hierbij dan altijd even om welke module het gaat en waarover je precies een vraag hebt.

De cliënt centraal

De module taxatiegesprekken is bedoeld voor pedagogen en psychologen werkzaam in de zorg voor verstandelijk beperkten en/of in de jeugdhulpverlening. Een taxatiegesprek wordt, na een melding in de organisatie, gevoerd door een onafhankelijke pedagoog of psycholoog, met een vermoedelijk slachtoffer van seksueel misbruik.

Vermoedens van seksueel misbruik kunnen op verschillende manieren naar voren komen (Zie boek: Gezegd of gezwegen). Vaak zijn spontane onthullingen (disclosures) van mensen met een verstandelijke beperking vaag, maar wel zorgwekkend. Het taxatiegesprek wordt dan ook alleen gevoerd als een spontane onthulling over vermoedelijk seksueel misbruik van een cliënt vaag is en dus verhelderd moet worden. Als een cliënt een heldere spontane onthulling doet, is een taxatiegesprek overbodig. Bij vermoedens van seksueel misbruik is een taxatiegesprek een hulpmiddel om hierover meer duidelijkheid te krijgen. Taxatiegesprekken zijn diagnostische gesprekken en anticiperen op een eventueel verhoor bij politie. Dit betekent dat er volgens een vast scenariomodel met de cliënt gesproken zal worden, waardoor de kans op suggestie en beïnvloeding zo klein mogelijk wordt. Op grond van het taxatiegesprek zal het multidisciplinaire team een besluit kunnen nemen om al dan niet tot waarheidsvinding bij de politie over te gaan. Het taxatiegesprek is niet bedoeld om vast te stellen of het misbruik ook echt heeft plaatsgevonden. Dat is de taak van politie en justitie.

Context binnen opleiding, wetenschap en praktijk

- Kennis (theorie, ordeningsprincipe en gesprekstechnieken) hebben van de diagnostiek (het taxatiegesprek volgens het scenariomodel) bij vermoedelijk seksueel misbruik van slachtoffers met een verstandelijke beperking bij een vage spontane onthulling.
- Vaardigheden (gesprek-, reflectie en schrijfvaardigheid) hebben om een diagnostisch onderzoek bij vermoedelijk seksueel misbruik bij slachtoffers met een verstandelijke beperking uit te voeren door gebruik te maken van het taxatiegesprek volgens het scenariomodel.

Deze module wordt verzorgd onder verantwoordelijkheid van de volgende (hoofd)docenten.

- Petri Embregts (hoogleraar) verbonden aan de Academische Werkplaats Leven met een verstandelijke beperking (Tranzo, Tilburg University).

- Sara Zwetsloot (gz-psycholoog i.o. & hoofddocent)

- Iris Achterberg (docent)

- MSc. Kirsten Geluwie (docent, GZ-psycholoog, Seksuoloog NVVS SH, Orthopedagoog NVO)

Data, tijden, docenten en onderwerpen per ontmoeting

Ontmoeting	Datum	Tijd	Onderwerp	Docent
	Vóór 04-10-2020 de opdracht inleveren	6 uur (online)	Lezen literatuur en maken opdrachten gerelateerd aan thema's <ul style="list-style-type: none"> • Definitie seksueel misbruik vanuit hulpverlening en justitie • Signaleren van seksueel misbruik • Ordening van signalen seksueel misbruik • Taxatiegesprek volgens het scenariomodel • Werkwijze in organisatie 	N.v.t. / Online
1	Donderdag 15 oktober 2020	09:40 – 16:40 uur (face-to-face)	Herhaling behandelde thema's voorbereiding Oefening taxatiegesprekken	Iris Achterberg
2	Donderdag 21 januari 2021	09:40 - 16:40 uur (face-to-face)	<ul style="list-style-type: none"> • Reflectie op beeldmateriaal en verslaglegging • Taxatiegesprekken ingebracht door deelnemers 	Iris Achterberg

Tip: Andere leeractiviteiten kun je zelf plannen in jouw Leerrijk-agenda.

Opleidingslocatie
 RINO Zuid
 Vitruviusweg 2
 5624 AD EINDHOVEN
 Tel.: 085 - 890 2200

Voorwaarden voor deelname

- De deelnemer heeft een diagnostische bevoegdheid (diagnostische aantekening NVO/NIP).
- De deelnemer werkt in een context waar casuïstiek ten aanzien van diagnostiek bij seksueel misbruik beschikbaar is.
- De deelnemer is werkzaam in een setting van waaruit hij/zij casuïstiek kan inbrengen.
- De deelnemer heeft recent (de afgelopen 12 maanden) meerdere malen diagnostisch onderzoek uitgevoerd, en beschikt over diagnostische kennis en ervaring.

Afronding van deze module

Het doel van deze module is dat deelnemers:

- voldoende specifieke kennis bezitten ten aanzien van diagnostiek bij een vage spontane onthulling van seksueel misbruik,
- voldoende specifieke vaardigheden bezitten om een taxatiegesprek te voeren bij een vage spontane onthulling,
- inzicht hebben in de rol van de diagnost in de organisatie of het zorgprogramma, en vanuit deze rol overwogen keuzes kunnen maken.

De deelnemer brengt op de terugkomdag een geanonimiseerde casus in waarbij een vage spontane onthulling de aanleiding was voor het voeren van een taxatiegesprek volgens het scenariomodel.

Deze casus (inclusief verslaglegging en beeldmateriaal) wordt gepresenteerd en plenair besproken.

Het verslag dient drie weken voor de tweede ontmoeting bij de docent ingeleverd te worden.

De beoordelingscriteria voor het verslag en het beeldmateriaal worden besproken aan het begin van de module en zijn gebaseerd op de behandelde stof.

Bij volledige aanwezigheid en uitvoering van alle opdrachten krijgt de deelnemer een certificaat overhandigd van deelname. Daarnaast is er accreditatie voor deze module.

Handboek

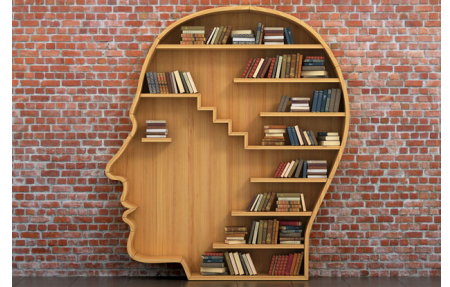
Voor de module dient het volgende boek aangeschaft te worden:

- Heestermans, M., van den Bogaard, K., & Embregts, P. (2015). Gezegd of gezwezen. Diagnostiek bij seksueel misbruik van en door mensen met een verstandelijke beperking. Gennep: Dichterbij Kennisn@.

Binnen deze module is de literatuur genoemd in bijgaande link verplicht: [Verplichte literatuur](#)

Daarnaast is de aanbevolen literatuur opgenomen in bijgaande link:

[Aanbevolen literatuur](#)

Inspiratie

Casus-opdracht:

- Zorg dat je voor ontmoeting 2 een taxatiegesprek hebt gevoerd en dit opgenomen hebt.
- Anonimiseer je verslaglegging van het gesprek.
- Lever het verslag 3 weken voor ontmoeting 2 in.
- Neem je verslag en de opname (audio- of beeldmateriaal) mee naar de ontmoeting.
- Kies van te voren één of twee fragmenten uit (\pm 15 minuten) die je graag wil laten zien en waar je vragen over hebt.

Reflectie op beeldmateriaal en verslaglegging & Taxatiegesprekken

Programma

- Reflectie op beeldmateriaal en verslaglegging.
- Taxatiegesprekken ingebracht door deelnemers

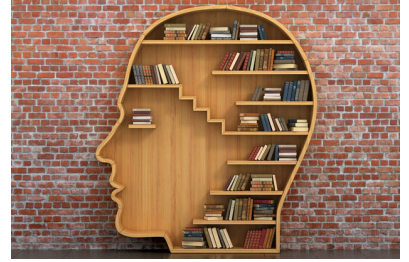
Herhaling behandelde thema's uit de voorbereiding & Oefening taxatiegesprekken

Programma

- Herhaling behandelde thema's:
 - Definitie seksueel misbruik vanuit hulpverlening en justitie
 - Signaleren van seksueel misbruik
 - Ordening van signalen seksueel misbruik
 - Taxatiegesprek volgens het scenariomodel
 - Werkwijze in organisatie
- Oefening taxatiegesprekken

Aanbevolen literatuur

- Van der Sleen, J., & Heestermans, M. (2010). Verstandelijke beperking en verhoor. In P.J. van Koppen, H. Merkelbach, M. Jelacic, & J.W. de Keijser (Red.), *Reizen met mijn rechter. Psychologie van het recht.* (Pp. 605-623). Deventer: Kluwer.
- Henry, L.A., Bettany, C., & Carney, P.J. (2011). Children with Intellectual Disabilities and Developmental Disorders. In M.E. Lamb, D.J. La Rooy, L.C. Malloy, & C. Katz (Eds.), *Children's Testimony: A Handbook of Psychological Research and Forensic Practice* (pp. 251-285). New Jersey: John Wiley and sons.
- Nijnatten, C. van, & Heestermans, M. (2010). Interviewing victims of sexual abuse with an intellectual disability: a Dutch single case study. *Journal of Social Work Practice*, 1-17.
- Vereniging Gehandicaptenzorg Nederland (2012). *Medisch beroepsgeheim en verschoningsrecht in de gehandicaptenzorg.* Utrecht: VGN
- Cronch, L.E., Viloen, J.L., & Hansen, D.J. (2006). Forensic interviewing in child sexual abuse cases: Current techniques and future directions. *Aggression and Violent Behavior*, 11(3), 195-207.
- Anderson, J., & Heath, R.T. (2006). Forensic interviews of children who have developmental disabilities, part 1 of 2. *National Center for Prosecution of Child Abuse: Update 19(1)*, 189-190.
- Anderson, J., & Heath, R.T. (2006). Forensic interviews of children who have developmental disabilities, part 2 of 2. *National Center for Prosecution of Child Abuse: Update 19(2)*, 190-191.
- Uitgave Politie. *Seksueel geweld: wat politie, justitie en hulpverlening voor je kunnen doen.* Roelofarendsveen: Drukkerij Bakker.

Verplichte literatuur

- Heestermans, M., van den Bogaard, K., & Embregts, P. (2015). Gezegd of gezwegen. Diagnostiek bij seksueel misbruik van en door mensen met een verstandelijke beperking. Gennep: Dichterbij Kennis@. Hoofdstuk 1 en 2 (pag. 17 t/m 45), hoofdstuk 4 (pag. 67 t/m 91) en bijlage 1 t/m 6 (pag.157 t./m 182).
Het handboek is te bestellen via I.heerkens-brunschot@Dichterbij.nl
- 9642 Nijnatten, C. van, & Heestermans, M. (2012). Communicative empowerment of people with intellectual disability. *Journal of Intellectual and Developmental Disability*, 37(2), 100-111.pdf
- 9641 Clark, CR 2009 Professional roles. Key to Accuracy and Effectiveness uit *The evaluation of child sexual abuse allegations. A comprehensive guide to assessment and testimony*.
- Vereniging Gehandicaptenzorg Nederland (2011). *Sturen op de aanpak van seksueel misbruik*. Utrecht: VGN.
- Vereniging Gehandicaptenzorg Nederland (2017). *Veiligheid en veerkracht versterken: strafrecht en hulpverlening bij seksueel misbruik tussen cliënten*.

